

مرکز آموزشی درمانی امین اصفهان

صرع

تهیه کننده: واحد آموزش سلامت

تایید کننده: کمیته آموزش بیمار

تاریخ تهیه: 1403

منابع: ClinicalKey, WebMD, Mayo clinic

شرح:

صرع عبارت است از يك نوع اختلال در کار مغز که مشخصه آن حملات تشنج ناگهانی و تکرار شونده، حملاتی کوتاه مدت از رفتار غیرطبیعی و نامناسب، تغییر در وضعیت هوشیاری یا حرکات غیرطبیعی می باشد. صرع که گاهی تشنج نیز خوانده می شود، یک علامت است نه یک بیماری. صرع مسری نیست. صرع می تواند در هر دو جنس و در هر سنی رخ دهد. صرع اولیه معمولاً بین سنین 14-2 سالگی آغاز می شود ولی صرع در سنین بالا نیز به علت سکتاهای مغزی، تومورها و ... نیز بروز می کند.

علائم:

صرع به چندین نوع مختلف تقسیم می شود که هر کدام ویژگی و علائم خاص خود را دارند.

بعضی از انواع صرع عبارتند از:

صرع کوچک:

که غالباً در کودکان رخ می دهد. کودک به یکباره فعالیت خود را متوقف می کند و برای حدود یک دقیقه با نگاهی بی حالت به اطراف خیره می شود بدون اینکه بفهمد در اطراف او چه می گذرد.

صرع بزرگ:

که در تمام سنین رخ می دهد. فرد هوشیاری خود را از دست می دهد، عضلات بدنش سفت می شود و سپس دست و پا و بدن وی دچار تکان های غیرقابل کنترلی می شوند. امکان دارد فرد خود را خیس نماید. غالباً به دنبال آن فرد به خواب عمیقی فرو می رود یا گیج است. قبل از بروز حمله صرع، فرد ممکن است علائم هشدار دهنده ای را احساس کند مانند: احساس عصبی بودن، اختلالات بینایی، احساس بوی بد یا شنیدن صداهای عجیب و غریب.

صرع کانونی:

در طی حمله صرع کانونی، یک قسمت کوچک از بدن دچار تکان های غیرقابل کنترل می شود. این حالت تکان خوردن به قسمت های دیگر بدن گسترش می یابد و ممکن است تمام بدن شروع به تکان خوردن نماید. اما فرد هوشیاری خود را از دست نمی دهد. صرع بخش گیجگاهی مغز، که طی حمله آن فرد ناگهان رفتاری غیرطبیعی که با شخصیت و رفتار عادی وی همخوانی ندارد بروز می دهد، مثلاً ممکن است ناگهان عصبانی شود یا از خود خشونت بروز دهد، بدون دلیل بخندد، یا حرکات بدنی عجیب و غریب داشته باشد (از جمله حرکات جویدن غیرطبیعی).

علل شایع:

بیش از 50 اختلال و بیماری مغز می توانند صرع ایجاد کنند ولی در بسیاری از موارد هم علت مشخص نیست.

علل شایع عبارتند از:

- ضربه به سر و آسیب رسیدن به مغز در بارداری یا به هنگام تولد
- سوء مصرف الکل یا مواد
- مسمومیت شیمیایی
- وارد آمدن آسیب شدید به سر
- تب بالا در کودکان

عوارض احتمالی:

- ادامه حملات (علی‌رغم درمان) و ندرتاً افت عملکردهای ذهنی
- احتمال آسیب در اثر حادثه حین تشنج

تشخیص و درمان:

- اقدامات تشخیصی شایع عبارتند از: آزمایش خون، نوار مغز، سی.تی.اسکن (CT-scan) یا ام.آر.آی (MRI) مغز
- درمان صرع عبارت است از دارودرمانی برحسب نوع صرع

فعالیت:

- محدودیتی برای فعالیت وجود ندارد. در اغلب موارد در صورتی که فرد به مدت یک سال حمله صرع نداشته باشد به وی اجازه داده می‌شود رانندگی کند. رعایت نکات ایمنی در کلیه شرایط زندگی ضروری است.

رژیم غذایی و تغذیه:

- ممکن است پزشک برای شما رژیم خاصی را توصیه کند.
- الکل ننوشید زیرا نوشیدن الکل ممکن است اثر دارو را کاهش داده و باعث بروز حمله صرع شود.

دارو:

- طی درمان، پزشک به بررسی پاسخ شما به دارو می‌پردازد. اغلب لازم می‌شود که مقدار دارو تغییر یابد یا دارو عوض شود. تا آنجا که می‌توانید اطلاعات خود را در مورد داروی دریافتی افزایش دهید. باید توجه داشته باشید که در کنار مهار حملات صرع، دارو ممکن است اثرات جانبی نیز داشته باشد.

مراقبت:

- افرادی که دچار صرع می‌شوند لازم است اقدامات مراقبتی زیر را رعایت نمایند:
- همیشه یک دستبند یا گردن‌آویز مخصوص به همراه داشته باشید که نشان‌دهنده این باشد که صرع دارید.
- این کار کمک می‌کند که در صورت وقوع حمله صرع دیگران و کارکنان درمانی بهتر بتوانند به مراقبت از شما بپردازند.
- از قرار گرفتن در هر موقعیتی که قبلاً باعث بروز حمله صرع شده است خودداری کنید.
- ◆ درچه شرایطی به پزشک مراجعه نمایید؟
- اگر دچار علائم جدید و غیرقابل توجیه شده اید.
- اگر علی‌رغم درمان کماکان حملات مداوم ادامه دارد.

